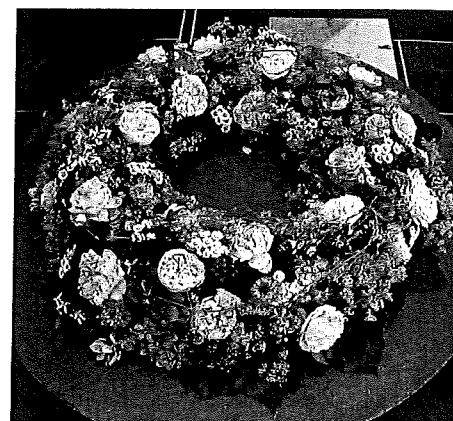

Dekorativní styl s kompaktním uzavřeným uspořádáním rostlinného materiálu

Vázaná kytice zhotovená v dekorativním stylu

Věnec v dekorativním stylu

Styly v aranžování

Současná floristika využívá tři základní aranžérské styly: dekorativní, vegetativní a formálně lineární. Vymezení základních stylů umožňuje floristickému dílu zařadit do určitých kategorií, které se vyznačují svébytnými znaky a také usnadňují floristům nalézt společnou řeč. Styl můžeme jinými slovy označit jako způsob tvorby. Značí výraz díla při práci s rostlinami a jejich částmi.

Dekorativní styl

Již ze samotného názvu slova dekorativní (zdobný) vyplývá, že se jedná o styl, ve kterém převládá zdobnost, ornamentálnost, bohatost, plnost.

Dekorativní způsob aranžování byl používán v minulosti a je nejčastějším stylem v současnosti.

Charakteristické znaky

- Malé nároky rostlin na volný prostor. Dekorace působí jako celek, ve kterém jsou květy poměrně těsně smknuty a není takřka vidět do středu aranžmá; typická jsou kompaktní uzavřená aranžmá s jasně postřehnutelným obrysem nebo aranžmá s méně uzavřeným obrysem (tzv. volná). Povrch upravujeme pomocí pravidelného či

nepravidelného rozptýlu, tvorbou plošek, vyčnívajícími výhonky a listy a také stupňovitým uspořádáním rostlin. Jejich rozložení vychází ze středu nádoby, kde je obvykle umístěno těžiště, a směrem ven se postupně rozvolňují a zjemňují.

- Symetrie nebo asymetrie, obrys, tvar kompozice – pravidelný, nepravidelný.
- Rostliny v nově vytvořené kompozici ztrácejí na své individualitě. Jednotlivé linie nejsou patrné na první pohled. Florista se samozřejmě nechá vést druhem květiny, musí si uvědomit, kolik prostoru okolo sebe jednotlivé druhy potřebují, a nesmí je zcela potlačit, ale ve výsledku jde vždy o dokonalost celku.
- Větší počet druhů květin s opakováním, práce s kontrasty (velké vs. malé, světlé vs. tmavé, těžké vs. jemné, vztyčené vs. splývavé), barevnost založená na velkých, ale i malých kontrastech.
- Bohaté použití dekoračního materiálu (např. stuhy, šňůry, provázky, drátky, korálky, peří atd.).
- Vhodný výběr nádoby.

Dekorativní aranžmá mají na první pohled působit celistvě a nenásilně, ale v žádném případě ne nudně. I když nás na první pohled nemusí zaujmout tak jako formálně lineární kompozice, při druhém pohledu musí člověka nutit zblízka si je prohlížet a rozlišovat například jednotlivé druhy materiálů, barev, tvarů a linií.

Formálně lineární styl aranžmá

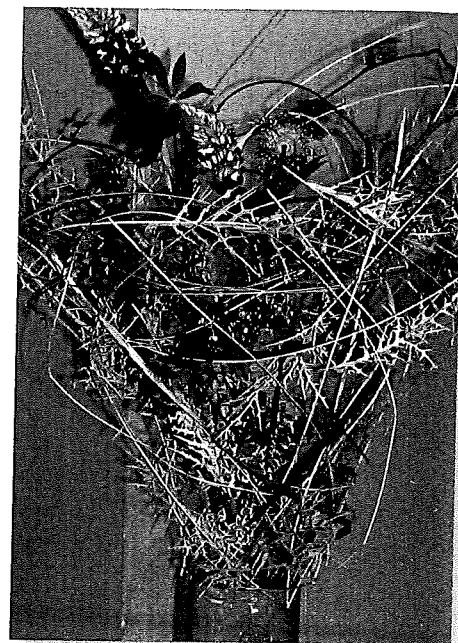
Dekorativní způsob tvorby je chlebem a solí většiny floristů, jen by neměl zůstat jediným, neboť by mohl zavést floristu do slepé tvůrčí uličky. Využíváme ho ve všech floristických disciplínách.

Formálně lineární styl kytice

Kytice zhotovená ve formálně lineárním stylu

Kytice zhotovená ve vegetativním stylu

Formálně lineární styl

Již z názvu tohoto stylu je zřejmé, že v popředí stojí forma (tvar, velikost, barva) rostliny či její části a linie, které neprobíhají náhodně, ale vzájemně se doplňují, vytvářejí kontrasty a určité napětí. Květiny, listy a větve jsou zakomponovány vždy podle stupně svého působení, v souhře s ostatními částmi.

Charakteristické znaky

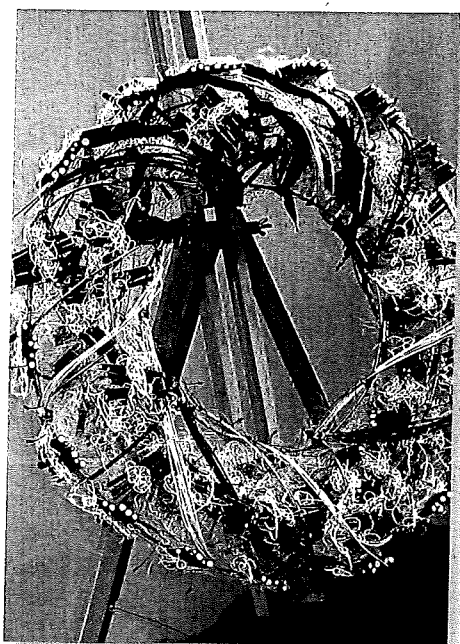
- Výrazný kontrast linií, barev a tvarů; kombinujeme nejméně tři typy průběhu linií, např. horizontální, vertikální, diagonální nebo další, jako jsou točité, křížící se, volné atd.
- Práce s volným prostorem, který vzniká různými odstupy a vzdálenostmi mezi materiálem, čímž dochází k výraznému napětí. Mezery vznikající mezi jednotlivými prvky jsou nejen prostory pro efekty linií a tvarů, ale skýtají i působivé průhledy.
- Práce s omezeným počtem druhů (ideální 7–9 podle velikosti dekorace) kontrastních forem, ale od každého druhu jen malý počet prvků (2–3 kusy). Různé

druhy se snažíme vzájemně nemíchat, vytváříme z nich skupiny.

- V tomto stylu si můžeme dovolit části rostlin mírně upravovat, můžeme zalomovat stébla, ohýbat a rolovat listy atd. Potřebnou linii můžeme také nahradit i nerostlinným materiálem, jako je plech, drát, provaz, stuha atd.

- Vyzdvihujeme individualitu (jedinečnost) jednotlivých rostlin způsobem odpovídajícím jejich umístění v kompozici. Rostliny s největšími nároky na prostor (*Strelitzia*, *Curcuma*, *Anthurium*, *Heliconia*) jsou umístěny ve volném prostoru v nejvyšší části kompozice a tvoří její hlavní motiv. Rostliny druhého řádu tvoří přechod mezi rostlinami prvního a třetího řádu. Jsou umístěny uprostřed kompozice a jsou v silném kontrastu s liniemi a barvami rostlin prvního řádu (květy a květenství – např. *Molucella*, *Freesia*, větve, pokroucené výhony, listy atd.). V základu jsou použity rostliny třetího řádu v silném barevném kontrastu s menšími nároky na prostor (např. *Hydrangea*, *Celosia argentea* var. *crispata*, *Ageratum*, *Tagetes*). Rostlinný materiál, který je použit v základu, by neměl být aplikován jinde.

- Lehčí a špičatý materiál patří do vnějších a horních částí (jemné větve, úzké listy, lehké trávy), těžší do částí spodních.

Věvec ve formálně lineárním stylu

Formálně lineární aranžmá je z každé strany jiné, ale z každého úhlu pohledu musí vypadat vyváženě. Toho docílíme tím, že každou skupinu na jedné straně vyvážíme podobnou skupinou na straně protilehlé.

Vegetativní styl

Vegetativní způsob aranžování je přirozený a růstu rostlin přizpůsobený způsob aranžování, ve kterém se jejich formy, tvary a linie interpretují v souladu s přírodou. V tomto stylu se napodobuje přirozený růst rostlin nejen postavením jednotlivých prvků, ale i skupin.

Charakteristické znaky

- Můžeme napodobovat různá společenstva (rozkvetlou louku, břehy řek, rašeliniště, lesní mýtinu atd.). Při výběru materiálu kombinujeme rostliny, které spolu rostou v přírodě.
- Respektujeme zákonitosti o slučování prvků stejného charakteru, ale stále pracujeme s kontrasty velikostí, tvarů, křivek, struktur a barev.

- Větší zastoupení mají listy. Plody, větve a květy jsou zastoupeny většinou sporadicky.
- Vhodné jsou méně prošlechtěné, drobné druhy, které svým vzhledem připomínají divoce rostoucí rostliny v přírodě, jako např. hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), kopretina (*Leucanthemum vulgare*), chrpa (*Cyanus segetum*), morač (*Ammi majus*) a jiné.
- Používáme výhradně přírodní materiály (sisal, kokosové vlákno, kůru, vázací materiál pouze přírodního charakteru a jiné). Lakované dřevo, šňůry, provazy, stuhy, dekorativní materiály apod. nepoužíváme v tomto stylu vůbec.
- Převrácení, otáčení, navlékání, voskování nebo jiné techniky, které nejsou v souladu s přirozeným růstem rostlin, v tomto stylu nemají své místo.
- Časté a přirozeně působící je paralelní uspořádání linií, neboť ve většině společenstev v přírodě právě tento růst převládá (např. rozkvetlá louka, bukový les, lán obilí či slunečnic atd.).
- Při aranžování nádob v tomto stylu je důležitý vhodný výběr nádoby a úpra-

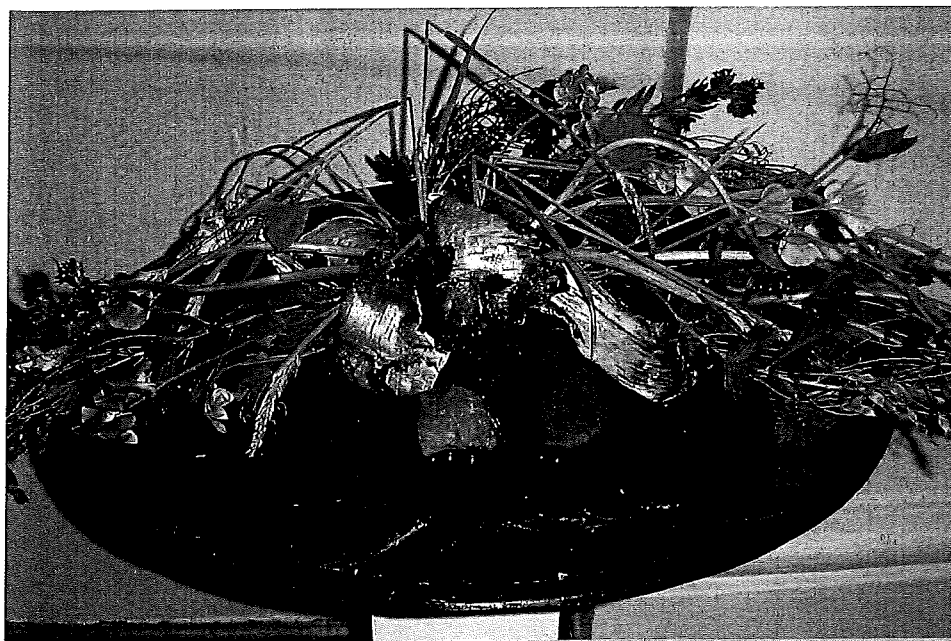

Dekorace ve vegetativním stylu k výzdobě interiéru

va jejího dna nebo základu, z něhož aranžmá vychází, s použitím prvků pro ně typických. U alpské louky to budou např. ostré kameny, vybledlé dřevo nebo suchý mech, poušť si žádá písek a kamení.

Pro dobré zvládnutí tohoto stylu je nutné mít dostatečné znalosti o rostlinném materiálu, musíme znát prostředí, ze kterého pochází (ekologie), a společenství rostlin, v němž roste (fytoecologie) atd.

Ve vegetativním stylu můžeme aranžovat např. vypichované dekorace v nádobách, věnce, kytice, závěsné dekorace na zeď ze sušených rostlin a mnohé jiné.

Vegetativní styl